

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА 2018

Центар за истражување и информирање за животна
средина Еко-свест

Центарот за истражување и информирање за животна средина Еко-свест е непрофитна граѓанска организација која е основана во 2002 година. Нејзината мисија е да истражува, информира и делува кон унапредување на јавните политики и навиките за одржливо живеење и заштита на животната средина. Еко-свест поддржува и поттикнува граѓанска свесност и активно учество и промовира практични решенија во соработка со организации и институции. Во 2015 година организацијата го изготви својот последен стратешки план и ја ревидираше својата мисија и визија.

Во 2018 година организацијата продолжи да расте и ги прошири областите на кои работи, поточно во управување со заштитени подрачја.

Годината го одбележува почетокот на најголемиот проект на организацијата досега, Да зборуваме за климатските промени, финансиран од Делегацијата на Европската унија. Овој проект ја позиционира Еко-свест како релевантна засегната страна во областа на климатските промени бидејќи води кон воспоставување на широка граѓанска акција и експертска коалиција за климатски прашања.

Оваа година, исто така, забележуваме значајно препознавање на нашата долгогодишна работа од страна на институциите кои ја вклучија Еко-свест во панелот на граѓански организации за подготовката на новата Стратегија за енергетика. Исто така, Еко-свест ги претставува еколошките организации во интерсекторската работна група на Владата за аерозагадување. Во 2018 година, нашата извршна директорка Ана Чоловиќ Лешоска беше избрана за претставник на граѓанските организации за животна средина во советот на Владата за соработка со граѓанските организации.

Реализирани проекти во текот на 2018

---

(1) Активности на CEE Bankwatch Network

Активностите на CEE Bankwatch Network се финансирани од оваа меѓународна мрежа преку програмата DEAR на Европската комисија. Овие средства главно се поврзани со работата на проектниот координатор на CEE Bankwatch Network Ана Чоловиќ Лешоска, која подразбира координација на три годишен проект во конзорциум од Европски партнери предводени од шведската организација Swedwatch.

Дополнително во 2018, на Bankwatch се приклучи уште еден член на Еко-свест, Давор Пехчевски кој е координатор за квалитет на воздухот за Централна и Источна Европа.

(2) Градење на партнерства за климатска заштита во Македонија, финансиран од Европската Климатска Фондација

Проектот Градење на партнерства за климатска заштита во Македонија воспоставува силно партнерство меѓу локалните заедници, невладините организации и институциите за заеднички фокус на заштитата на климата преку овозможување одржливи и обновливи енергетски решенија во Македонија и прекин на штетните инвестиции во фосилни горива. Ова е долгорочен проект и во 2018 година ја проширивме нашата работа со подготовки за претстојниот закон и стратегија за клима.

(3) Да го зачуваме синото срце на Европа финансиран од Еуронатур

Овој проект, Зачувување на синото срце на Европа има цел заштита на Националниот парк Маврово од планираните хидроенергетски проекти. Тој вклучува меѓународно и национално подигнување на свеста за влијанието на овие проекти врз националниот парк, неговите видови и живеалишта. Проектот се спроведува преку партнерство меѓу Еко-свест и Фронт 21/24 со меѓународни невладини организации како што се Riverwatch и Euronatur. Средствата од Euronatur потекнуваат од фондацијата Мава. Проектот е продолжение на претходната соработка и нова етапа од проектот беше започната во јануари 2017 година, која траеше до декември 2019 година.

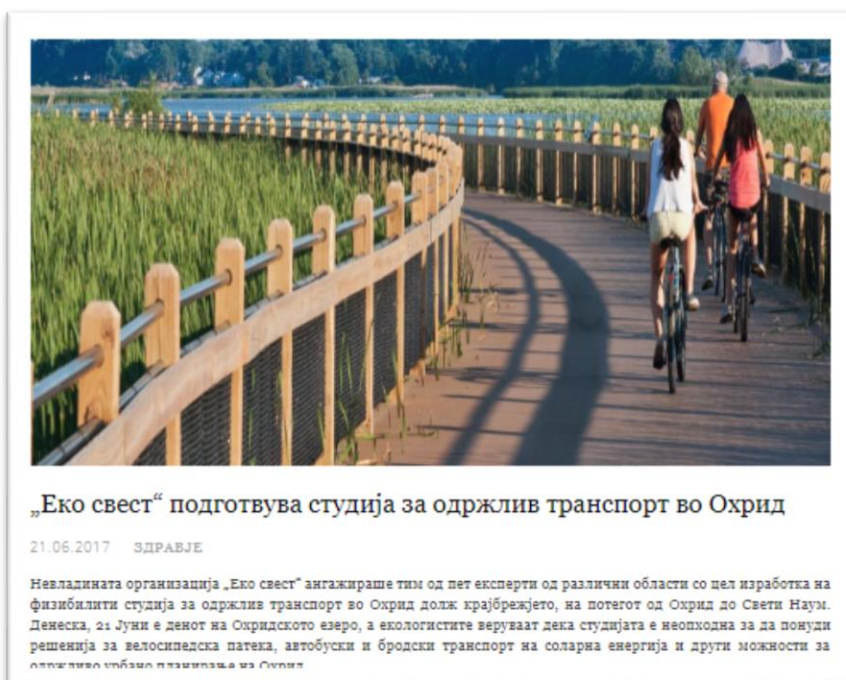
(4) IPA2CSO поддржан од Делегација на Европска унија во Македонија

Целта на проектот имплементиран во партнерство заедно со Евротинк, Асоцијација Зенит и Реактор е да се зајакне воспоставената мрежа на граѓански организации - ИПА механизам со цел да се овозможи структуриран дијалог со Владата на Македонија за суштинско програмирање на ИПА фондовите.

Мрежата на граѓански организации порасна на околу 270 членови во 2017 година. Проектот заврши во јули 2018 година.

(5) Смарт Охрид поддржан од Швајцарска Амбасада во Македонија

Проектот Смарт Охрид го спроведовме за развој на одржливи транспортни решенија за НП Галичица и Охридското крајбрежје. Се работеа четири различни студии и беше изготвен технички предлог за велосипедска патека по должината на крајбрежјето, од Охрид до Св. Наум придружена со транспортен пункт (паркирај и вози) и транспортни линии со брод на соларна енергија. Исто така беа спроведени студии за еколошка, социјална и економска изводливост на проектот, што резултираше со публикација на пре-физибилити студијата за Smart Охрид и видеото Smart Ohrid. Концептот беше широко прифатен од страна на локалните заедници и носители на одлуки. Официјално претставување на концептот беше направено во Охрид, заедно со градоначалникот на општина

Охрид. Покрај тоа, Еко-свест организира конференција за паметни градови со цел да иницира дискусија помеѓу експертите и градските власти, како и институциите за паметните решенија во урбаните средини. За таа цел беше објавена и информативна брошура.

(6) Да зборваме за климатски промени поддржано од Делегација на Европска Унија во Македонија

Проектот започна на 1 јануари 2018 година и се имплементира во партнерство со CNVP и ДЕМ. Тој главно претставува проект за подигање на свеста за влијанијата на климатските промени и начините за намалување и прилагодување кон истите. Проектот опфаќа и застапување за климатска политика

од страна на широка коалиција на граѓански организации која ќе биде воспоставена во рамките на проектот. Предвидена е и грантова шема за поддршка на иновативни климатски проекти во земјата.

(7) Воспоставување на систем за мониторинг и управување со Вевчански извори споменик на природата, поддржан од УНДП

Во рамките на програмата на УНДП за заштита на природата, започнавме проект за поддршка на Општина Вевчани за воспоставување на систем за следење и управување со заштитеното подрачје Вевчански извори. Преку овој проект ќе подготвиме алатки за следење, ќе спроведеме обуки за идните ренџери, како и локалните заедници и ќе набавиме опрема за ренџерската служба. Дополнително, ја поддржавме Општината во процесот на прогласување на заштитеното подрачје според новото законодавство. Проектот исто така е предвиден за подигање на свеста и едукативни активности. Проектот завршува во август 2019 година.

(8) Зелена економија за развој на регионот, поддржан од Европска Комисија

Овој проект се спроведува во партнерство со голем број граѓански организации од регионот и се фокусира на подигање на свеста и едукација за зелената економија. Ќе се изработат голем број едукативни материјали и проектот има силна компонента за градење капацитет, бидејќи обезбедува серија обуки за граѓанските организации и јавните институции. Проектот трае до март 2021 година.

(9) Анализа на состојбата со POPs во Македонија, поддржан од IPEN

Кон крајот на 2017 година повторно воспоставивме соработка со чешката организација Arnis и меѓународната IPEN, кои нè поддржаа да направиме анализа на статусот со перзистентните органски загадувачи (POPs) во Македонија. Во текот на 2018 година се одржаа серија консултации и интервјуа, како и работилница. Извештајот и серијата инфографикони беа објавени во средината на 2018 година на социјалните медиуми.

Важни настани во 2018

- Еко-свест беше поканета да се приклучи на консултативниот панел од ГО за подготовка на Стратегијата за енергетика
- Еко-свест доби свој претставник во Советот за соработка со ГО на Владата на Република Македонија
- Еко-свест е активен член на меѓусекторската работна група за справување со загадувањето на воздухот
- Спроведовме обука за градење на тимот
- Еко-свест направи среднорочна ревизија на стратегијата на организацијата
- Тимот на организацијата беше проширен со 2 нови членови на персоналот
- Генералното собрание избра нов претседател, професор Стефан Бужаровски
- Генералното собрание основаше ново тело на организацијата, Советодавниот совет на организацијата
- Еко-свест подготви 2 нови студии и истражувања, на тема загадување на воздухот и перзистентни органски загадувачи.

Персонал и Управувачки тела на Еко-свест

Членови на Еко-свест:

Ана Чоловиќ Лешоска, Извршна директорка
Невена Смилевска, програмски координатор
Јасмина Саид, координатор на проект
Давор Пехчевски, координатор на проект
Стојан Лешоски, координатор на проект
Елена Николовска, односи со јавност
Хелена Андонова, проектен асистент

Извршниот одбор на Еко-свест се состои од:

Проф. Стефан Бужаровски, претседател
Ленче Данаиловска, член
Жарко Конески, член

Донатори и буџет за 2018

Финансирањето во 2018 година се реализираше од следните донатори:

- Европска комисија и Делегацијата на ЕУ во Македонија
- Европска климатска фондација
- Швајцарска амбасада во Македонија
- IPEN
- Еуронатур преку Фондацијата Мава
- Програма за заштита на природата на УНДП
- CEE Bankwatch Network

Вкупниот буџет за 2018 година изнесува 25 085 375,00 МКД (407 872,00 ЕУР). Завршната сметка за 2018 година е приложена како Анекс на годишниот извештај.

Ја искористиме оваа можност да им се заблагодариме на нашите донатори за нивната поддршка во текот на годините.

Контакт

Еко-свест

Ул. Кирил и Методиј 30 / 1-6, 1000 Скопје

Web: www.ekosvest.com.mk

FB: <https://www.facebook.com/Eko.Svest.MK/>

Twitter: @Eko_svest

Instagram: ekosvest

Tel: +38923217247